

Historik över djurrättsrörelsen i Sverige

Sveriges första djurskyddsorganisation grundades 1882. Sverige har en av världens striktaste djurskyddslagstiftningar.

Kampanjer relaterade till djurrätt har en lång tradition i Sverige. Organisationen Djurens Rätt grundades 1882, då under namnet Nordiska Samfundet. Den var tänkt som en skandinavisk organisation mot djurförtryck inom vetenskap. 1999 ändrades namnet till Djurens Rätt. Organisationen är idag den ledande djurrättsorganisationen i Sverige med 32 000 medlemmar. Djurens Rätt fokuserar på att informera allmänheten och beslutsfattare i landet för att driva förändringar i attityder och lagstiftning.

Djurrättslagstiftning

Sveriges djurrättslagstiftning är bland de striktaste i världen och har utbyggda kontrollfunktioner för att tillgodose att lagstiftningen efterlevs. Lagarna tillkom delvis efter en kampanj ledd av författaren Astrid Lindgren med fokus på jordbruk i industriell skala. Den nya lagstiftningen presenterades på författarens 80-årsdag 1987 och namngavs till Lex Lindgren som en födelsedagspresent till henne.

Tidigare fanns en djurskyddslag från 1944 och en lag från 1937 som reglerade slakt av djur. Dessa två lagar ersattes av Lex Lindgren. Det pågår för närvarande en process för att uppdatera lagstiftningen från 1988.

Den svenske jordbruksministern säger på regeringens hemsida att "Sverige har en lång historia av att arbeta med djurvård och min ambition är att vi ska fortsätta vara pionjärer inom området" och den svenska regeringen deklarerar att "grundidén för svensk djurpolitik är att alla djur ska må bra och ha möjlighet att leva naturligt. Detta medför att miljön djuren lever i bör vara så djurvänlig som möjligt. Målet är att bibehålla god djurvård för djur inom jordbruket, husdjur, försöksdjur och vilda djur i fångenskap."

Militanta Veganer

I mitten på 1990-talet blev djurrättsdebatten i Sverige intensiv, huvudsakligen på grund av en serie attacker från djurrättsextremister som kallade sig själva Militanta Veganer. Dessa attacker, som var en del av en ny form av våldsamt kampanjarbete, lyfte djurrättsfrågan till förstasidorna i nationell media men bidrog också till att djurrättsaktivister sågs som kriminella av en stor del av allmänheten. Lastbilar sattes i brand utanför slakterier, minkar släpptes ut från minkfarmer och skadegörelse drabbade restauranger som serverade kött. Begreppet Militanta Veganer användes aölmänt synonymt med djurrättsaktivister. Den aggressiva taktiken skapade även splittring inom djurrättsrörelsen då moderata djurrättsaktivister inte accepterade kriminaliteten och våldet från de Militanta Veganerna.

Djurens Befrielsefront

De Militanta Veganerna av idag hittas inom Djurens Befrielsefront och Djurrättsalliansen. Den antingen deltar aktivt eller stödjer brott i djurrättens namn. Djurens Befrielsefront (DBF) hävdar att det första "befriandet" av djur i Sverige skedde 1975 när två hundar togs från ett sjukhus i Göteborg. Detta följdes av några aktioner i västra Sverige de kommande åren. Organisationen DBF grundades 1985 efter inspiration från en film om djurrättsaktivister från Storbritannien och de utfördes sin första befrielseaktion samma år.

Några år senare tog en utbrytargrupp, Organisationen för Djurens Existensberättigande Nu! (ODEN), på sig ansvaret för några djurrättsaktioner, men verksamheten lades ned efter det.

1993 dök en grupp som kallade sig Djurens Hämnare upp i Stockholm och tog på sig ansvaret för befrielseaktioner och vandalism i Stockholm, Göteborg och Malmö. Detta följdes av de Militanta Veganernas era. Brandattentat från Djurens Aktionsgrupp följdes av flera anlagda bränder, varav några utfördes av Militanta Veganer. Under den här perioden förändrades DBF från en organiserad grupp med medlemskrav till att bli ett namn vem som helst kunde nyttja för att publicera sina kriminella djurrättsaktioner.

Djurrättsalliansen

Djurrättsalliansen grundades 2005 och startade i Stockholm som en lokal grupp men lanserades 2007 som en nationell organisation med flera grupper och aktivister på olika platser i Sverige. Organisationen säger sig kämpa mot alla former av djurförtryck. Bland aktiviteter som arrangeras i Djurrättsalliansens namn räknas demonstrationer, flygbladsutdelning, informationsmöten och insamlingar men de stödjer även öppet kriminella aktioner utförda av Djurens Befrielsefront.

Kriminella handlingar relaterade till djurrätt har förekommit frekvent de senaste åren. Bränder, utpressning, ofredande, vandalisering och sabotage finns bland de brott som rapporterats. I några av fallen har misstänkte kunnat gripas och dömas för sin brottslighet. Den stora majoriteten av brotten är dock olösta. Några aktivister som kunnat ses i lagliga protester under dagtid har under nattetid bytt till huvtröjor, balaklavor och handskar och utfört djurrättsrelaterade brott. Brotten har primärt riktats mot läkemedels-, mat-, päls-, jakt- och fiskeindustrin.

Dolda utredningar

Djurrättsalliansen har nyligen påtagit sig att utföra sina egna dolda utredningar av pälsfarmar och gårdar för att avslöja vanvård av djur. Dessa utredningar har lyckats fånga nationell medias intresse. De drabbade industrierna hävdar att utredningarna är subjektiva

och att syftet med utredningarna inte är att avslöja vanvård av djur utan istället att permanent stoppa industrierna från att bedriva sin verksamhet.

De flesta aktivister är laglydiga

Även om kriminella handlingar relaterade till djurrätt förekommit frekvent de senaste åren är det viktigt att framhålla att brotten utförs av ett begränsat antal extremister. Det stora flertalet djurrättsaktivister agerar inom lagens ramar och försöker nå stöd för sin syn inom den politiska spelplan som alla svenskar har tillgång till.